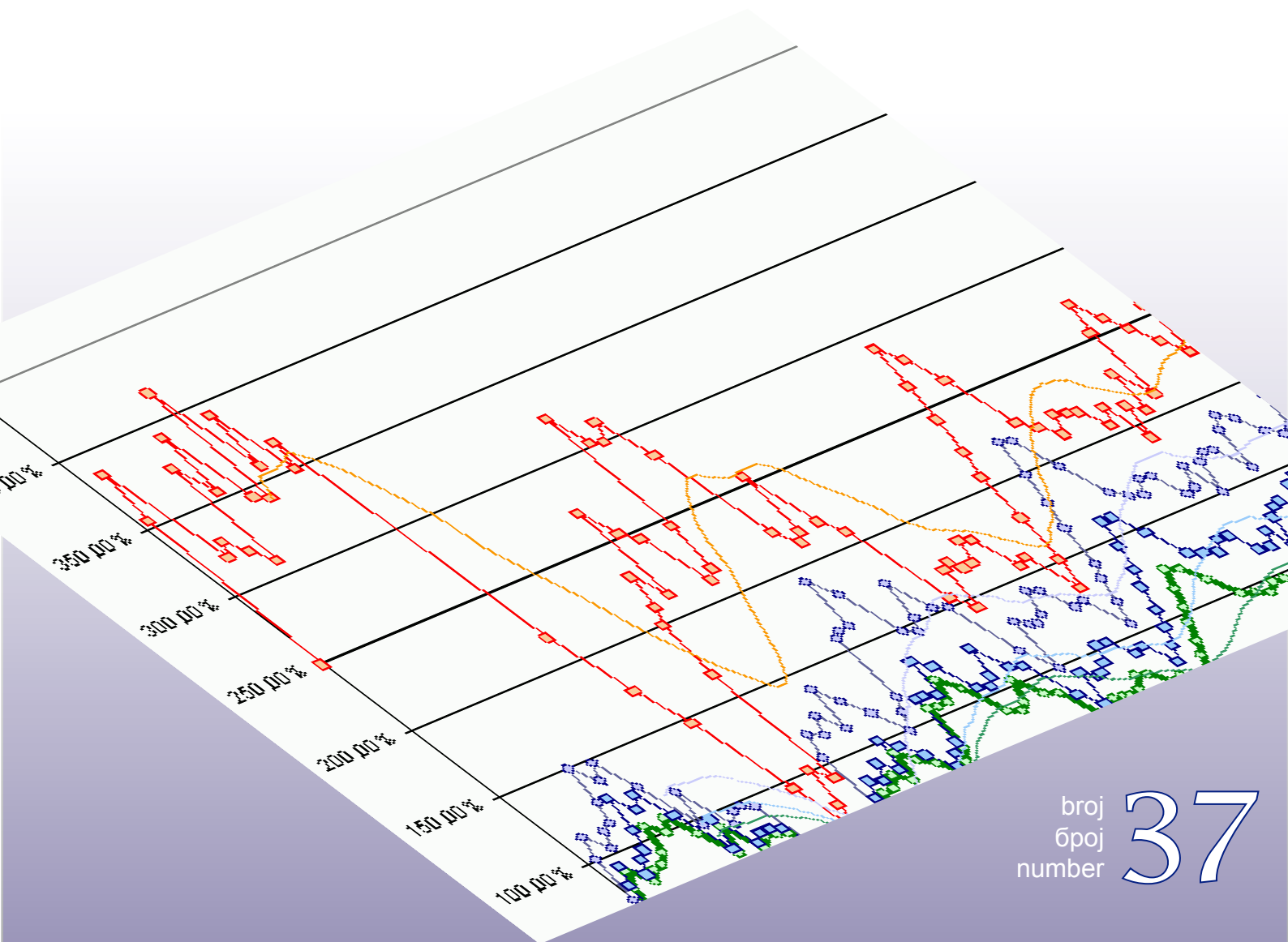

Macroeconomic Unit of the Governing Board of the Indirect Tax Authority

Oma Bilten

broj
број
number **37**

Uz ovaj broj

Posmatrajući naplatu indirektnih poreza u prvom polugodištu ove godine može se zaključiti da je visoka i stabilna. Iako nominalno prihodi od indirektnih poreza bilježe snažan rast i u ovoj godini u drugom kvartalu primjetno je usporavanje neto naplate. Bosna i Hercegovina je u velikoj mjeri ovisna o uvozu, a time su i prihodi od indirektnih poreza pod velikim utjecajem kolebanja cijena energenata, sirovine i hrane na svjetskim berzama. Pored toga, evropski put od BiH zahtijeva ukidanje carina u razmjeni sa EU. Velika je nepoznanica u kojoj mjeri će postepeno ukidanje carina na uvoz iz EU utjecati na uvoz iz EU i ukupne prihode koji se po tom osnovu naplaćuju. To ovisi u prvom redu od samih poslovnih subjekata, koji mogu određene veće nabavke, koje se obično ugovaraju dva puta godišnje, ili investicije odložiti do momenta kada će biti ukinute carine na repromaterijal ili mašine. Isto tako, očekuje se da će smanjenje troškova zbog ukidanja carina dovesti do smanjenja cijena dobara u zemlji, veće potražnje i veće proizvodnje, te da će se stvoriti prostor za veće nabavke i povećanje proizvodnje u zemlji kod deficitarnih dobara. Na taj način bi ukidanje carina u razmjeni sa EU moglo doprinijeti rastu naplate direktnih i indirektnih poreza u zemlji. Očekuje se da će ukidanje carina na dobra iz EU proizvesti i djelovanje efekta supstitucije. Taj efekat podrazumijeva zaokret u nabavci kompanija u BiH prema dobavljačima i robama porijeklom iz EU, što bi moglo umanjiti uvoz iz trećih zemalja i očekivane prihode od carina i PDV-a po tom osnovu. U svakom slučaju potreban je dodatni oprez kod kreiranja budžeta za 2009.g., kao i u pogledu stvaranja dodatnih obaveza javnog sektora prema određenim kompanijama, kategorijama zaposlenih ili stanovništvu.

U ovom broju dajemo analizu utjecaja rezervi na jedinstvenom računu UIO na kraju 2006.g. na fiskalni bilans konsolidirane vlade BiH za 2006. i 2007.g. Pored toga, objavljujemo i analizu ostvarenja javnih prihoda i rashoda konsolidirane centralne vlade BiH u periodu 2005-2007. g.

mr.sc. Dinka Antić
šef Odjeljenja – supervizor

Sadržaj:

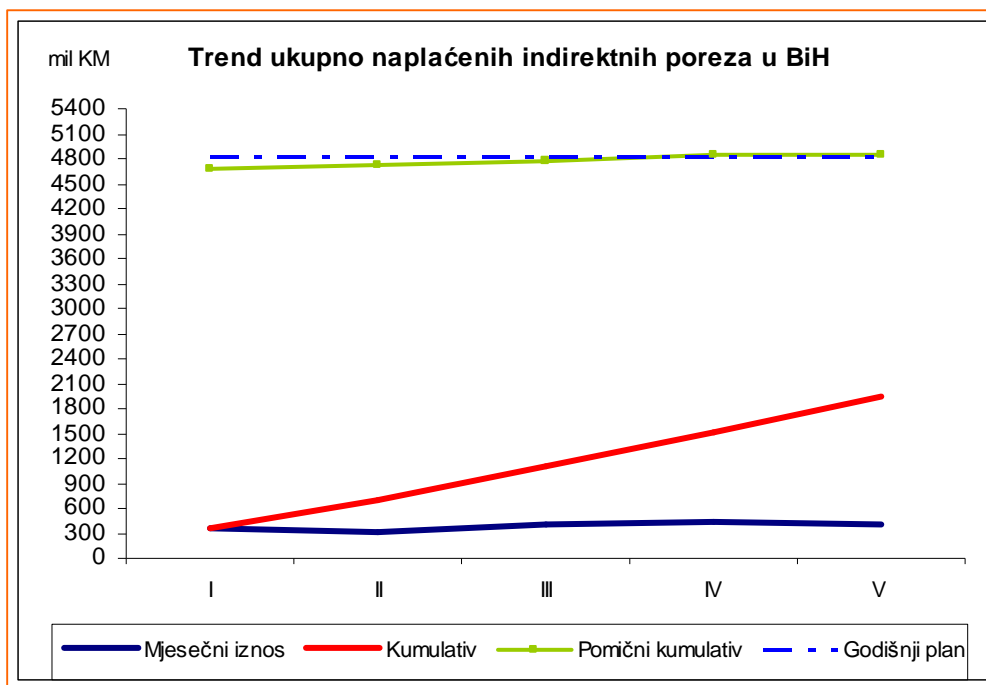
Naplata indirektnih poreza: januar – juni 2008. godine	2
Implikacije bilansa Jedinstvenog računa UIO na konsolidirani budžetski bilans BiH	7
Analiza ostvarenja javnih prihoda i rashoda centralne vlade BiH za period 2005 - 2007	11
Konsolidovani izvještaji: BiH: entiteti i JR, I-VI, 2008. g.	18
Konsolidovani izvještaji: BiH: država, entiteti, Brčko Distrikt, kantoni I-V, 2008 g.	19
Konsolidovani izvještaji: kantoni	20

tehnička obrada : Sulejman Hasanović, IT saradnik
prevod : Edin Smailhodžić, Projekat podrške EU fiskalnoj politici u BiH

Naplata indirektnih poreza: januar – juni 2008

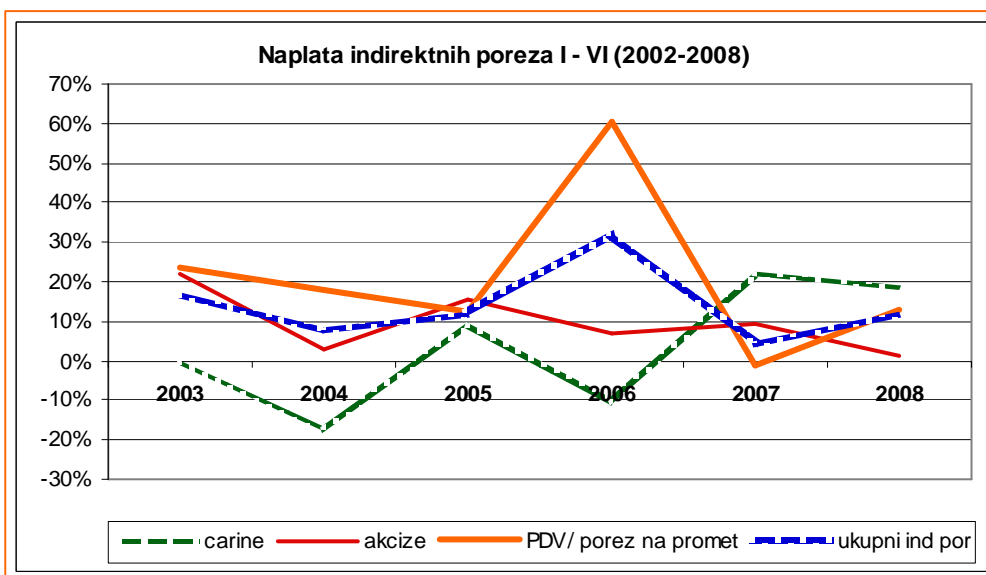
(pripremila: mr.sc. Dinka Antić)

U prvom polugodištu 2008.godine naplaćeno je ukupno 2,342 mlrd indirektnih poreza u BiH u neto iznosu, ne uključujući i oko 20 mil KM naplaćenih, a neusklađenih prihoda¹.

Grafikon 1

Na nivou perioda od šest mjeseci naplata je porasla za 11,03% u odnosu na isti period 2007.g.

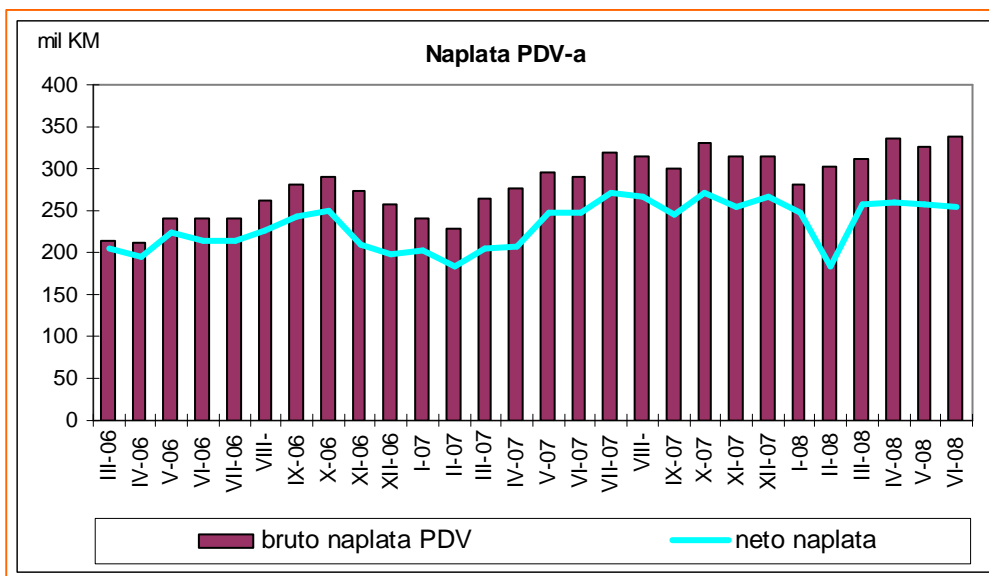
Grafikon 2

Kod prihoda od carina zabilježeno je izvjesno usporavanje u posljednja dva mjeseca što je rezultat odluka poslovnih subjekata o dinamici nabavki, a vezano za primjenu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa EU. Određeno usporavanje u naplati primjećuje se i kod PDV-a, kao i u naplati akciza.

¹ Neusklađeni prihodi podrazumijevaju prihode kod kojih ne mogu dovesti u vezu analitika uplata (jedinstveni račun) i analitičke evidencije obveznika u modulima IT sistema UIO (PDV, carine, akcize)

Banja Luka: Bana Lazarevića, 78 000 Banja Luka, Tel/fax: +387 51 335 350, E-mail: oma@uino.gov.ba

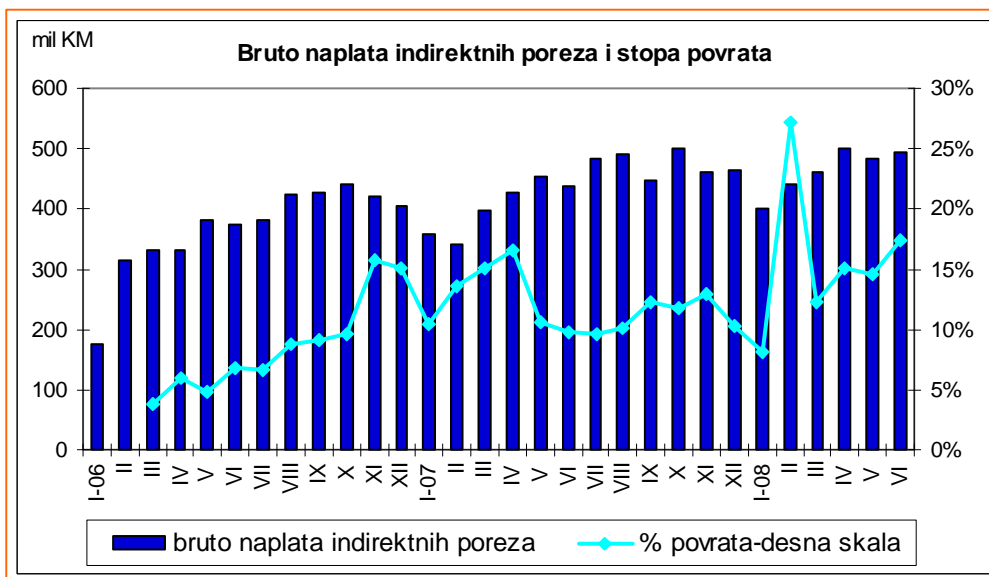
Sarajevo: Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo, Tel:+387 33 279 553, Fax:+387 33 279 625, Web: www.oma.uino.gov.ba

Grafikon 3

Utjecaj povrata PDV-a na neto naplatu prihoda od indirektnih poreza

Nakon isplate zaostalih povrata u februaru drugi kvartal je donio nizak rast neto PDV-a od nekoliko procenata mjesečno.

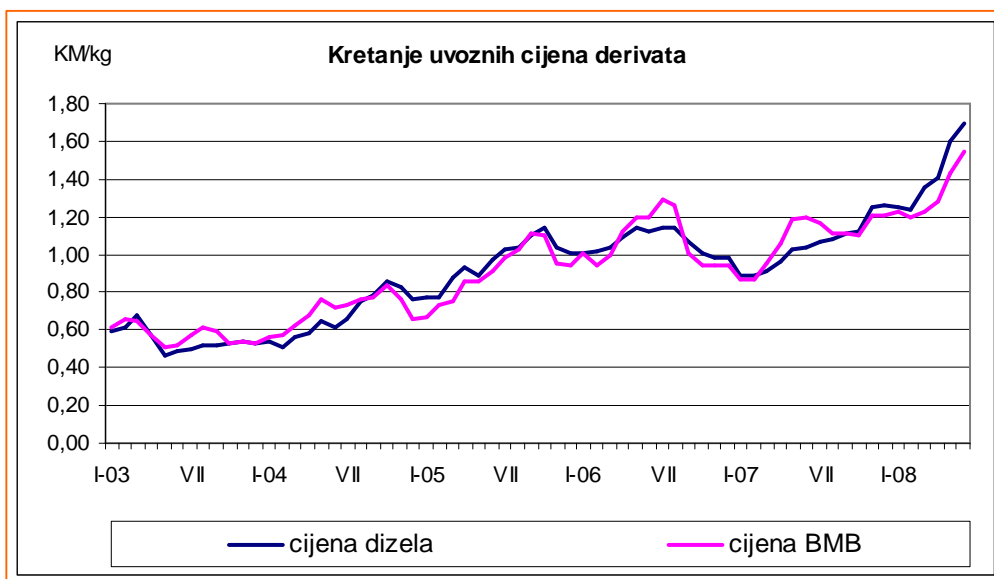
Grafikon 4

Pored usporavanja naplate carina, koja ulazi u osnovicu za obračun PDV-a, na sporiji rast neto PDV-a utječu i povećani povrati PDV-a. Povrati PDV-a opredjeljuju izdvajanja u rezerve na jedinstvenom računu, odnosno, visinu transfera sa JR UIO prema entitetima i Distriktu. Primjetan je rast stope povrata u odnosu na bruto naplatu indirektnih poreza. Na nivou perioda stopa povrata iznosi 15,83%, a u 2007.g. je iznosila 11,83%.

Utjecaj naplate akciza na naplatu prihoda od indirektnih poreza

Posmatrajući po vrstama prihoda primjećujemo da u odnosu na 2007.g. jedino prihodi od akciza stagniraju. Na nivou perioda rast prihoda od akciza iznosi samo 1,23 %. S obzirom na strukturu prihoda od akciza u kojoj dominiraju akcize na naftu i derivate analizirali smo

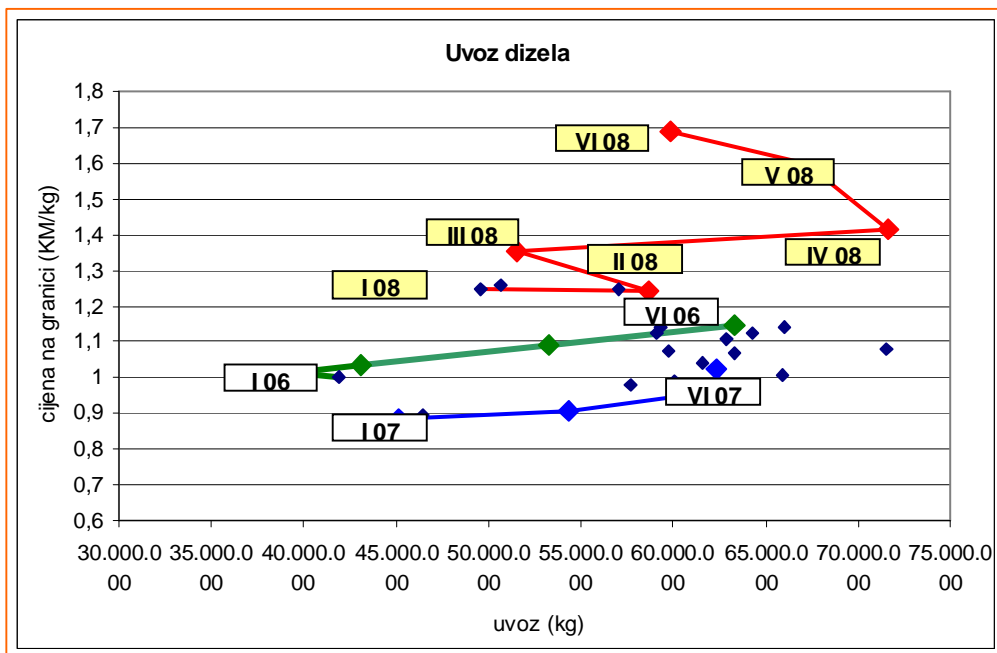
kretanje uvoza glavnih vrsta derivata, dizela i bezolovnog benzina. Polazište analize jeste povezanost potrošnje energenata (tj. uvoza) i cijena energenata. Pretpostavlja se da između ove dvije varijable postoji negativna elastičnost, tj. porast cijena bi trebao dovesti do smanjenja potrošnje derivata. Pretpostavlja se da ova tvrdnja može da vrijedi za široku potrošnju, gdje je moguće korištenje alternativnih izvora i reduciranje potrošnje u kratkom roku², dok kod industrijske potrošnje energenata potražnja za dizelom i lož uljem bi trebala biti u kratkom roku neelastična. Budući da nismo bili u mogućnosti da izračunamo uvozne cijene derivata na granici do jediničnih cijena derivata na granici (po 1 kg) došli smo pomoću ukupne carinske vrijednosti i uvezene količine u prvom polugodištu 2006, 2007. i 2008. godine.

Grafikon 5

Napominjemo da se izračunate cijene trebaju uzeti samo kao referentne, budući da carinska vrijednost može da sadrži i troškove osiguranja i prevoza do granice, ovisno o ugovoru sa dobavljačem. Stoga, dalja analiza počiva na pretpostavci da su u pomenutim trogodišnjim periodima izvori nabavke (glavni dobavljači) i uvjeti razmjene (uvjeti nabavke, CIF, FOB i dr.), koji opredjeljuju carinsku osnovicu, bili nepromijenjeni i da time ne utječu na povezanost cijena i količinskog uvoza derivata. Iz gornjeg grafikona uočava se uzlazni trend cijena energenata koja su se uvozila u BiH u posljednjih godinu i po dana za obje vrste derivata. Na donjem grafikonu može se uočiti sezonska shema nabavke derivata u 2006.g. i 2007.g. i snažan porast uvoza u drugom kvartalu uz blagi porast uvoznih cijena, što opovrgava pretpostavku o negativnoj cjenovnoj elastičnosti uvoza energenata. Međutim, u prvih šest mjeseci 2008.g. ispoljile su se snažne oscilacije u uvozu dizela, uz značajan skok uvoznih cijena u drugom kvartalu koji je doveo do smanjenja uvoza dizela.

² Statistike EU pokazuju da se u prethodnim godinama zbog nižih stopa akciza na dizel veliki broj potrošača opredijelio za vozila na pogon na dizel, što je dovelo do promjena u ponudi i prestrukturiranju proizvodnje automobila. S obzirom na ekološke posljedice korištenja dizela Evropska komisija se opredijelila za strategiju postepenog povećanja stope akcize na dizel, da bi za 5-6 godina akcize na dizel i bezolovni benzin bile izjednačene. To će se svakako odraziti i na preferencije potrošača za određenim vrstama automobila, a time dugoročno i na preorijentaciju proizvođača automobila.

Grafikon 6

Iz donje tabele možemo uočiti usporavanje uvoza dizela i bezolovnog benzina, dok je kod lož-ulja i motornog benzina zabilježeno značajno smanjenje uvoza, što korespondira trendu u EU da se motorni benzin sve više eliminira iz upotrebe zbog njegove štetnosti za životnu sredinu.

Rast uvoza derivata	I-VI 2006	I-VI 2007	I-VI 2008
dizel	16.64%	10.77%	7.86%
lož-ulje	-24.67%	-14.90%	-9.66%
BMB	-2.02%	6.47%	0.60%
MB	-3.83%	3.45%	-15.92%
Ukupno rast uvoza derivata	4.95%	6.73%	3.38%
Rast prihoda od akcize na derivate	2.62%	7.35%	2.93%

Akcize na duhanske prerađevine predstavljaju 39% ukupnih prihoda od akciza i time u velikoj mjeri određuju visinu naplate ukupnih akciza. Postoje dvije grupacije duhanskih prerađevina prema porijeklu, uvozne i proizvedene u zemlji. Primjećuje se značajno usporavanje u naplati akciza na uvozne duhanske prerađevine i negativan trend rasta u naplati akciza na domaće duhanske prerađevine u posljednje tri godine, kao i značajan pad u ovoj godini. Ovo je bitno zbog najave mogućeg povećanja akcize na cigarete. Porast akcize na cigarete u skladu je sa porebom harmonizacije domaćih akciza sa minimalnom stopom akcize na cigarete u EU, koja je značajno iznad sadašnjih stopa u BiH. Iskustva drugih zemalja pokazuju da je nagli porast akciza na cigarete dovodio do gubitka prihoda (akcize, PDV-a) zbog porasta krijumčarenja i jačanja crnog tržišta. Iz ovih razloga potreban je strateški pristup harmonizaciji akciza na cigarete.

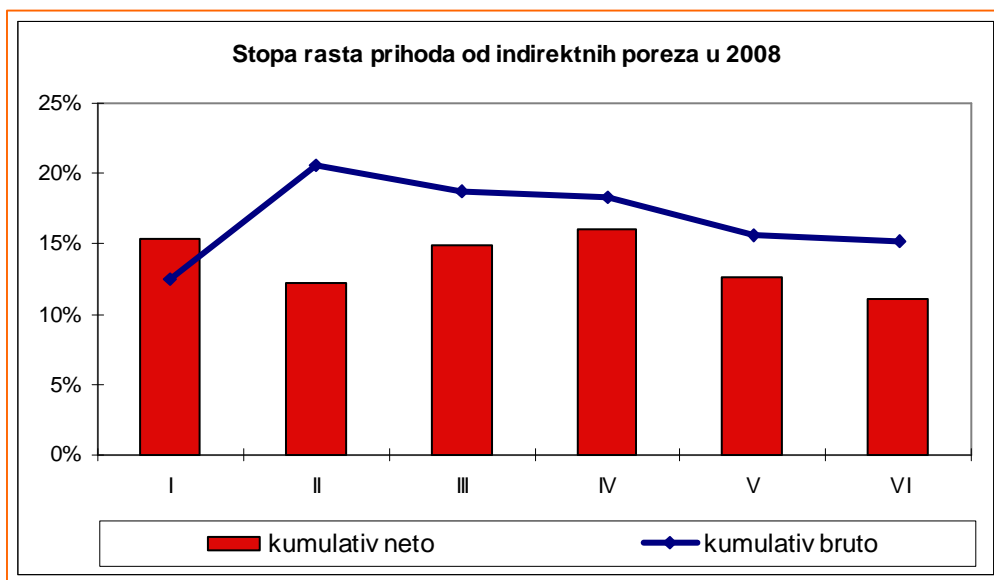
Duhanske prerađevine	I-VI 2006	I-VI 2007	I-VI 2008
Akcize na uvozne duhanske prerađevine	20.34%	15.56%	6.45%
Akcize na domaće duhanske prerađevine	-1.18%	1.54%	-7.49%
Rast prihoda od akcize na cigarete	9.62%	9.94%	1.29%

Rast ukupnih prihoda od akcize	6.99%	9.19%	1.23%
--------------------------------	-------	-------	-------

Iz gornje analize možemo zaključiti da je niska stopa rasta akciza u prvom polugodištu od samo 1.23% kumulativni rezultat usporavanja uvoza derivata i usporavanja u naplati akciza na duhanske prerađevine.

Zaključak

U cjelini posmatrajući naplatu indirektnih poreza u prvom polugodištu može se zaključiti da je visoka i stabilna. Nominalno prihodi od indirektnih poreza bilježe snažan rast i u ovoj godini, ali u drugom kvartalu primjetno je usporavanje neto naplate. Zbog visoke ovisnosti BiH o uvozu i kretanjima cijena na svjetskom tržištu naplata indirektnih poreza, a time i alimentiranje budžeta svih vlada u BiH, u velikoj mjeri ovisi o eksternim faktorima na koje vlasti u BiH vrlo malo mogu utjecati u kratkom roku. Još uvijek je velika nepoznanica u kojoj mjeri će postepeno ukidanje carina na uvoz iz EU utjecati na uvoz iz EU i ukupne prihode koji se po tom osnovu naplaćuju. U uvjetima neizvjesnosti u pogledu porasta javnih prihoda potrebno je voditi fiskalnu politiku koja će, na jednoj strani, djelovati u pravcu ograničenja javne potrošnje, što bi trebala biti osnovna funkcija Fiskalnog vijeća BiH. S druge strane, potrebna je aktivna politika svih nivoa vlada koja će dovesti do povećanja fiskalnog napora u zemlji i porasta efikasnosti ubiranja i indirektnih i direktnih poreza.

Grafikon 7

Implikacije bilansa Jedinstvenog računa UIO na konsolidirani budžetski bilans BiH

(pripremila: Aleksandra Regoje, makroekonomista u Odjeljenju)

Uvod

Usporedne analize podrazumijevaju primjenu konzistentne osnove na kojoj se temelje serije podataka u višegodišnjem razdoblju, odnosno primjenu konzistentne metodologije za izračun podataka ili za sastavljanje izvještaja. Ubrzane reforme u fiskalnoj sferi u BiH odražavaju se i na stepen uporedivosti izvještavanja. U posljednjih nekoliko godina reforme su uključivale promjene u fiskalnoj politici (npr. uvođenje PDV-a) i promjene u fiskalnim nadležnostima izvještajnih jedinica (npr. reforma odbrane, promjene u nadležnostima administriranja porezima, isključivanje fondova iz budžeta Brčko Distrikta). Sve ovo kumulativno dovodi do problema u izvještavanju³ o konsolidiranom bilansu BiH, te umanjuje mogućnost poređenja u dužem vremenskom periodu. Da bi se osigurala uporedivost potrebno je izvršiti određene korekcije i prilagođavanja u dekonsolidiranim izvještajima.

Pored ovoga, desile su se i značajne promjene u prikupljanju indirektnih poreza na jedinstveni račun UIO (JR)⁴. Tehnički JR predstavlja prolazni račun na koji se prikupljaju indirektni porezi čiji dnevni saldo nakon prenosa na račune korisnika u Centralnoj banci iznosi nula. Međutim, određeni elementi fiskalne politike u trenutku uvođenja PDV-a su doveli do toga da se JR treba tretirati kao dodatna izvještajna jedinica u postupku konsolidiranja. Naime, odluka Upravnog odbora UIO o izdvajanju 10% priliva od indirektnih poreza na račun rezervi za potrebe servisiranja povrata PDV-a u uvjetima isplate povrata samo izvoznicima dovela je do kumuliranja značajnih iznosa na računu rezervi. Sa računovodstvenog aspekta kumulirane rezerve u 2006.g. predstavljale su prihod BiH u 2006. Međutim, njihovo stvarno trošenje se desilo u 2007.g., te su u izvještajima nižih nivoa uprave uključene u prihode 2007.g. Efekat rezervi je potrebno uključiti u konsolidirani bilans BiH na način da se procesom konsolidacije obuhvate i fiskalne operacije JR UIO. Osim toga, uključivanje operacija JR UIO omogućava prekompoziciju sumarne stavke „prihodi od indirektnih poreza sa JR“ u stvarno naplaćene prihode od carina, akciza, PDV-a i ostalih indirektnih poreza. Time se poboljšava kvalitet izvještavanja, te se ujedno omogućuje usporedba prihodne strane konsolidiranog fiskalnog izvještaja BiH sa konsolidiranim izvještajima ostalih zemalja po vrstama poreskih prihoda.

U daljem tekstu prikazaćemo efekte korekcije budžeta Distrikta i efekte rezervi na konsolidirani budžet BiH za 2007.g.

Korekcije budžeta Distrikta

Konsolidirani fiskalni suficit Bosne i Hercegovine koji uključuje budžete Države, entiteta, Distrikta Brčko, kantona i općina u 2007. godini iznosio je 1,29 % bruto društvenog proizvoda⁵ odnosno 279,53 mil KM. U 2006. godini, suficit je iznosio oko 3% BDP-a, odnosno 573,21 mil KM. Prilikom poređenja podataka sa prethodnom godinom, treba uzeti u obzir da je u 2006. godini u sastavu Vlade Brčko Distrikta bio uljučen Fond zdravstvenog osiguranja, pa je prema tome uključen i u konsolidirani izvještaj. Godine 2007. Fond zdravstvenog osiguranja BD izdvojen kao samostalna finansijska institucija. Obzirom da u konsolidiranim izvještajima nisu uključeni fondovi, poređenje podataka sa prethodnom godinom moguće je izvršiti ako u izvještaj za 2007. godinu uključimo podatke o izvršenju budžeta pomenutog Fonda. Prema tako korigiranom izvještaju za 2007. godinu (kolona III iz tabele 1) konsolidirani fiskalni suficit je neznatno veći i iznosi 1,3% BDP-a odnosno 281,31 mil KM.

³ Početkom 2006. pisali smo o problemima u izvještavanju o naplati indirektnih poreza na prelazu u sistem PDV-a. (više o tome: Bilten br. 7)

⁴ Više o funkcioniranju JR UIO u Biltenu br. 7.

⁵ Podaci o BDP-u preuzeti od Agencije za statistiku BiH

		I	II	III
		2006	2007	Korigiran 2007
1	Prihodi (11+12+13+14)	5.883.525.078	6.722.258.268	6.740.971.398
11	Prihodi od poreza	4.849.824.384	5.460.832.009	5.479.506.306
	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	170.352.963	220.118.619	220.118.619
	Doprinosi za socijalnu zaštitu (Brčko)	18.140.195	7.284	18.681.581
	Porezi na plaće i radnu snagu	377.898.319	357.078.784	357.078.784
	Porez na imovinu	103.759.048	121.837.309	121.837.309
	Prihodi od indirektnih poreza*	4.156.578.888	4.723.756.173	4.723.756.173
	Ostali porezi	23.094.970	38.033.840	38.033.840
12	Neporezni prihodi	995.887.403	1.127.417.119	1.127.455.953
13	Tekuće potpore (Grantovi)	28.590.895	126.939.549	126.939.549
14	Ostali prihodi	9.222.397	7.069.590	7.069.590
2	Rashodi (21+22+23)	4.943.021.299	5.847.477.782	5.864.407.965
21	Tekući izdaci	4.781.629.660	5.756.930.814	5.773.860.997
	Plaće i naknade	1.945.647.602	2.218.819.854	2.219.241.930
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	105.340.167	126.952.213	126.974.903
	Izdaci za materijal i usluge	714.818.137	781.990.106	810.694.523
	Grantovi	1.883.433.329	2.495.297.960	2.483.078.960
	Izdaci za kamate i ostale naknade	132.390.425	133.870.681	133.870.681
22	Ostali rashodi	136.567.400	69.675.328	69.675.328
23	Neto pozajmljivanje	24.824.240	20.871.640	20.871.640
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	367.289.473	595.246.708	595.246.708
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	573.214.306	279.533.777	281.316.724
5	Neto finansiranje	-199.548.911	-168.733.321	-168.733.321

Tabela 1⁶

Efekti rezervi na JR iz 2006.g. na konsolidirani bilans BiH

Treba napomenuti da u pomenutim konsolidiranim izvještajima nije uključen bilans Jedinštenog računa UIO, odnosno razlika **neto** prikupljenjih indirektnih poreza (bruto prihodi umanjeni za isplaćene povrate), i ukupno raspoređenih sredstava budžetskim korisnicima.

Prihodi od indirektnih poreza sa JR evidentirani su kao suma primljenih sredstava od indirektnog oporezivanja svakog nivoa vlasti pojedinačno, tako da su mogli biti iskazani jedino u ukupnom iznosu (stavka „Prihodi od indirektnih poreza“ u izvještajima), kako ih pojedini nivoi vlasti evidentiraju u izvještajima o izvršenju budžeta.

Kada uključimo bilans Jedinštenog računa...

U tabeli 2. u godišnje konsolidirane izvještaje iz tabele 1 uključen je i izvještaj sa Jedinštenog računa UIO, koji uključuje neto prilive na JR na prihodovnoj, odnosno raspoređena sredstva budžetskim korisnicima na rashodovnoj strani.⁷ U koloni III (Korigirani izvještaj za 2007 godinu) uključen je i Fond zdravstvenog osigunja Brčko Distrikta, radi uporedivosti podataka sa prethodnom godinom, kako je ranije objašnjeno.

⁶ Konsolidirani izvještaj uključuje prihode i rashode državnog, entitetskih, kantonalnih i općinskih budžeta kao i prihode i rashode Distrikta Brčko. Mjesečni konsolidirani izvještaj za 2006 god. objavljen je u OMA biltenu br. 22, dok su korekcije istog (zbog naknadnog mijenjanja podataka od strane pojedinih općina) objavljene na web stranici Odjeljenja na adresi <http://www.oma.uino.gov.ba/publikacije/2006BiHDrzavaEntitetiBDKantoniOpcine.xls> Mjesečni izvještaj za 2007 (kolona II u tabeli 2) objavljen je u OMA biltenu br.35, i na adresi <http://www.oma.uino.gov.ba/publikacije/2007BiHDrzavaEntitetiBDKantoniOpcine.xls>

⁷ Sličan izvještaj objavljan je i dosadašnjim izdanjima Biltena pod nazivom BiH (entiteti i JR), ali je pored priliva i odliva sa JR uključivao samo entitetske budžete.

	2006	2007	Korig. 2007
1 Prihodi (11+12+13+14)	6.063.055.537	6.737.460.019	6.756.173.149
11 Prihodi od poreza	5.029.354.843	5.476.033.761	5.494.708.058
111 Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	170.352.963	220.118.619	220.118.619
112 Doprinosi za socijalnu zaštitu (Brčko)	18.140.195	7.284	18.681.581
113 Porezi na plaće i radnu snagu	377.898.319	357.078.784	357.078.784
114 Porez na imovinu	103.759.048	121.837.309	121.837.309
115 Prihodi od indirektnih poreza na JR (neto)	4.101.782.705	4.648.968.193	4.648.968.193
od čega: PDV/ PP	2.496.565.398	2.871.196.545	2.871.196.545
od čega: carine	556.414.058	654.477.425	654.477.425
od čega: akcize	861.802.542	917.453.800	917.453.800
od čega: putarina	176.578.768	186.743.908	186.743.908
od čega: ostali prihodi	10.421.940	19.096.515	19.096.515
116 Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31.12.2005)	234.326.642	89.989.732	89.989.732
117 Ostali porezi	23.094.970	38.033.840	38.033.840
12 Neporezni prihodi	995.887.403	1.127.417.119	1.127.455.952
13 Tekuće potpore (Grantovi)	28.590.895	126.939.549	126.939.549
14 Ostali prihodi	9.222.397	7.069.590	7.069.590
2 Rashodi (21+22+23+24)	5.032.523.253	5.972.990.872	5.989.921.055
21 Tekući izdaci	4.781.629.660	5.756.930.814	5.773.860.997
211 Plaće i naknade	1.945.647.602	2.218.819.854	2.219.241.930
212 Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	105.340.167	126.952.213	126.974.903
213 Izdaci za materijal i usluge	714.818.137	781.990.106	810.694.523
214 Grantovi	1.883.433.329	2.495.297.960	2.483.078.960
215 Izdaci za kamate i ostale naknade	132.390.425	133.870.681	133.870.681
22 Transferi sa JR (direkcije za puteve i neuskl. prihodi)	89.501.954	125.513.090	125.513.090
23 Ostali rashodi	136.567.400	69.675.328	69.675.328
24 Neto pozajmljivanje*	24.824.240	20.871.640	20.871.640
3 Neto nabavka nefinansijskih sredstava	367.289.473	595.246.708	595.246.708
4 Vladin suficit/deficit (1-2-3)	663.242.812	169.222.439	171.005.386
od čega: Jedinostveni račun UIO	90.028.505	-110.311.339	-110.311.339
5 Neto finansiranje**	-199.548.911	-168.733.321	-168.733.321

Tabela 2.

Prihodi od indirektnih poreza preuzeti su iz izvještaja UIO. Bez obzira što u konsolidirani izvještaj nisu uključeni svi nivoi vlasti kojima se raspoređuju ovi prihodi⁸, isti su evidentirani u ukupno prikupljenom iznosu (neto), a prikazani su po vrstama (PDV, carine, akcize, putarina i ostalo). Podaci o naplaćenim indirektnim porezima po propisima do 31.12.2005.godine, nisu bili dostupni po vrstama prihoda, pa su stoga prikazani u ukupnom iznosu (stavka 116 u tabeli 2).

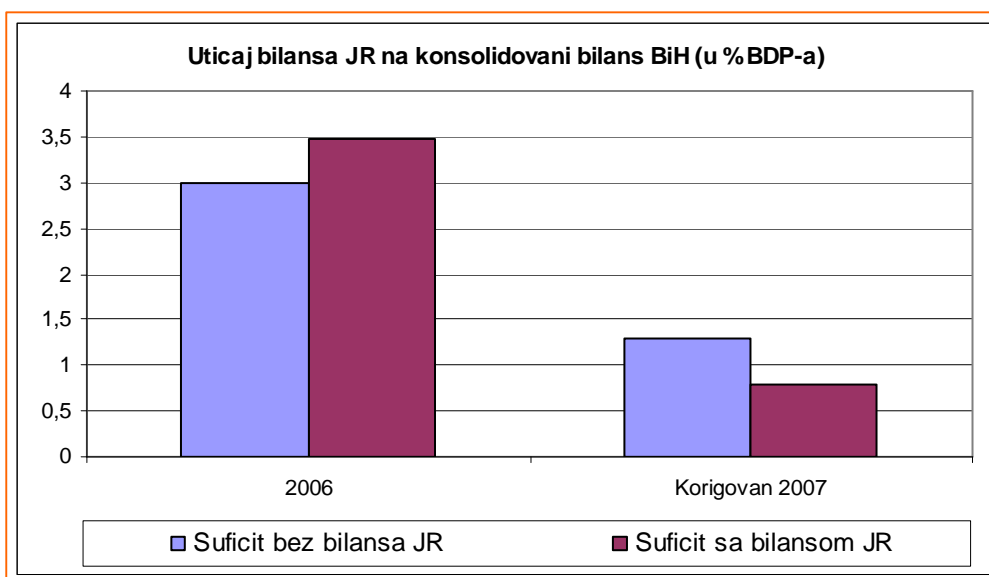
Na rashodovnoj strani konsolidirana su raspoređena sredstva sa Jedinostvenog računa sa primljenim sredstvima pojedinih nivoa vlasti, tako da iznos na rashodovnoj stavci 22- Transferi sa JR tabele 2 predstavlja nekonsolidirani iznos nivoa koji nisu uključeni u izvještaj a raspoređuju im se sredstva sa JR (direkcije za ceste), kao i eventualno neslaganje zbog vremenskog pomaka evidentiranja raspodjele sredstava sa JR i primljenih sredstava pojedinih nivoa vlasti. U poređenju sa prethodno objavljenim izvještajima (tabela 1), ovako izrađen izvještaj praktično znači da je iznos ukupnih prihoda korigiran za razliku neto prikupljenih i raspoređenih sredstava na JR, kao i za iznos nekonsolidiranih sredstava sa JR⁹, dok je na rashodovnoj strani uključen iznos nekonsolidiranih sredstava sa JR. **Na taj način ćemo prikazati uticaj bilansa Jedinostvenog računa UIO na konsolidirani bilans BIH.**

⁸ tj. Direkcije za ceste

⁹ Prihodi sa JR nivoa koji nisu uključeni u izvještaj a raspoređuju im se sredstva sa JR (direkcije za ceste), kao i eventualno neslaganje zbog vremenskog pomaka evidentiranja raspodjele sredstava sa JR, kao što je već objašnjeno

Šta ukazuju podaci?

U 2006. godini razlika neto prikupljenih prihoda od indirektnih poreza (izuzimajući neusklađene prihode) i raspoređenih sredstava budžetskim korisnicima (uključujući sredstva za otplatu vanjskog duga) iznosila je 90,03 mil KM. Neusklađeni prihodi podrazumijevaju prihode kod kojih se ne mogu dovesti u vezu analitika uplata na Jedinostveni račun i analitičke evidencije obveznika u modulima IT sistema UIO. Osnovni razlog suficita na Jedinostvenom računu leži u tome što je 2006. godina bila karakteristična po suspenziji povrata za obveznike koji nisu pretežni izvoznici, te što je u istoj godini isplata povrata započela tek u mjesecu martu. U narednoj, 2007 godini budžetskim korisnicima je raspoređeno više sredstava od neto prikupljenih indirektnih poreza u iznosu od 110,31 mil KM (opet izuzimajući neusklađene prihode). Neslaganje pozitivnog bilansa u 2006.g, i negativnog bilansa u 2007.g. na Jedinostvenom računu UIO prvenstveno je uzrokovano isključivanjem neraspoređenih prihoda iz izvještaja. Na primjer, neusklađeni prihodi iz 2006. godine raspoređeni su po odgovarajućim kategorijama indirektnih poreza u narednoj godini, pa bi njihovo uključivanje u 2006. godini *de facto* značilo dvostruko evidentiranje. Iz tabele 2 se može sagledati uticaj bilansa JR na ukupni bilans BiH. Ovako iskazan suficit u 2006.godini iznosi 3,47% BDP-a, odnosno 663,24 mil KM, dok je suficit u 2007. godini znatno niži i iznosi 0,79% BDP-a ili 171 mil KM.

Grafikon 8

Zaključak

Analizu uticaja bilansa Jedinostvenog računa UIO na konsolidirani bilans BiH treba posmatrati u svjetlu prijašnje primjene stope od 10% izdvajanja u rezerve na jedinstvenom računu UIO, koja se u godini uvođenja PDV-a pokazala visokom, a u 2007. godini nedovoljnom za blagovremeno servisiranje obaveza prema obveznicima. Stoga je u 2006. godini na Jedinostvenom računu zabilježena pozitivna razlika neto prikupljenih prihoda i raspoređenih sredstava budžetskim korisnicima. U 2007. godini ta razlika bila je negativna, jer je pored prikupljenih prihoda date godine raspoređen i pozitivan saldo prethodne. Uključivanje bilansa Jedinostvenog računa u konsolidirani izvještaj Bosne i Hercegovine predstavlja vremensko usklađivanje naplaćenih indirektnih poreza, te uzrokuje porast suficita u 2006, i njegovo smanjenje u 2007.godini. Odlukom Upravnog odbora UIO iz februara 2008.g. osigurana je blagovremena isplata povrata u skladu sa zakonskim rokovima, s tim da dnevno izdvajanje u rezerve iznosi minimalno 10% od priliva. Rezerve se danas utvrđuju na dnevnoj osnovi, kao suma povrata koje je potrebno isplatiti sljedeći radni dan. Izdvajanje za rezerve na osnovu pomenute Odluke u suštini znači da će u narednom periodu iznos prikupljenih sredstava na JR odgovarati iznosu raspoređenih, te da uključivanje bilansa Jedinostveog računa neće imati bitan uticaj na ukupni konsolidirani bilans BiH. Međutim i dalje ostaje potreba iskazivanja prikupljenih indirektnih poreza po vrstama umjesto transfera sa JR.

Analiza ostvarenja javnih prihoda i rashoda centralne vlade BiH za period 2005 - 2007

Pripremio: Aleksandar Eskić, makroekonomista u Odjeljenju

Konsolidovani fiskalni bilans ostvarenja javnih prihoda i rashoda centralne vlade BiH za period 2005 - 2007

Prema konsolidovanom izvještaju ostvarenih javnih prihoda i rashoda za centralnu vladu¹⁰ BiH, ukupno ostvareni prihodi bez kapitalnih primitaka i sredstava finansiranja za 2007. godinu iznose 3,74 milijarde KM što je za 14% više od ostvarenih prihoda u 2006. godini. U istom periodu, ostvareni rashodi uključujući neto nabavku nefinansijskih sredstava kretali su se brže od prihoda po stopi od 26% i izvršeni su u iznosu od 3,56 milijardi KM. Tako imamo da je na kraju fiskalne 2007. godine fiskalni suficit iznosio 179,5 miliona KM što iznosi 39% ostvarenog fiskalnog suficita u 2006. godini, odnosno 4.8% ukupno ostvarenih prihoda u 2007. godini.

		2005	2006	2007	2006	2007
		u 000 KM			INDEKS	
1	PRIHODI	2,610,878.47	3,290,272.95	3,736,315.77	126	114
11	Porezni prihodi	2,075,128.58	2,749,974.85	3,106,551.05	133	113
12	Neporezni prihodi	483,877.15	518,996.72	586,257.93	107	113
13	Tekuće potpore	51,846.16	20,598.65	42,924.81	40	208
14	Ostali prihodi	26.58	702.73	581.99	2644	85
2	RASHODI	2,331,041.45	2,727,114.72	3,325,810.75	117	122
21	Tekući izdaci	2,223,871.56	2,596,086.20	3,273,143.55	117	126
22	Ostali rashodi	100,964.56	112,890.37	44,647.26	112	40
23	Neto pozajmljivanje	6,205.34	18,138.16	8,019.94	292	44
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	98,321.39	94,544.07	231,051.33	96	244
4	SUFICIT/DEFICIT (1 - 2 - 3)	181,515.62	468,614.15	179,453.69	258	39
5	Neto finansiranje	(85,480.11)	(224,966.05)	(188,322.67)	263	84

Tabela 3: Konsolidovani fiskalni bilans izvršenja prihoda i rashoda centralne vlade BiH za 2005 - 2007. g.

Ako poredimo ostvarenje sa planom za 2007. godinu¹¹, vidimo da su i prihodi i rashodi rasli po višoj stopi od planirane. Prihodi su izvršeni u odnosu na plan za 300 miliona KM više dok su rashodi prebacili plan za 150 miliona KM. Glavni uzrok povećanja izvršenja prihoda u odnosu na plan leži u konzervativnom pristupu planiranja prihoda od indirektnih poreza. Razlozi primjene ove metodologije su, prije svih, u tom momentu nepoznat datum potpisivanja i stupanje na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH sa EU, kao i pristupanje BiH zoni slobodne trgovine CEFTA. Potpisivanje ovih sporazuma podrazumijeva potpuno ili djelimično ukidanje carinske zaštite na domaće proizvode tj. neposredan gubitak prihoda države po osnovu carina i dijela PDV-a obračunatog na te carine. Takođe, potpisivanje SSP-a sa EU donosi i ukidanje prihoda od usluge carinskog evidentiranja što je zapravo zaživjelo tek u 2008. godinu, mada se o tome vodilo računa prilikom izrade projekcija za 2007. godinu. Kao

¹⁰ Centralna vlada BiH u našoj analizi uključuje institucije BiH, oba entiteta i Brčko distrikt dok prema Priručniku za statistiku državnih finansija (*Government Finance Statistics - GFS Manual*), izrađenom od strane MMF-ac Centralna vlada pored navedenih nivoa uključuje i kantone.

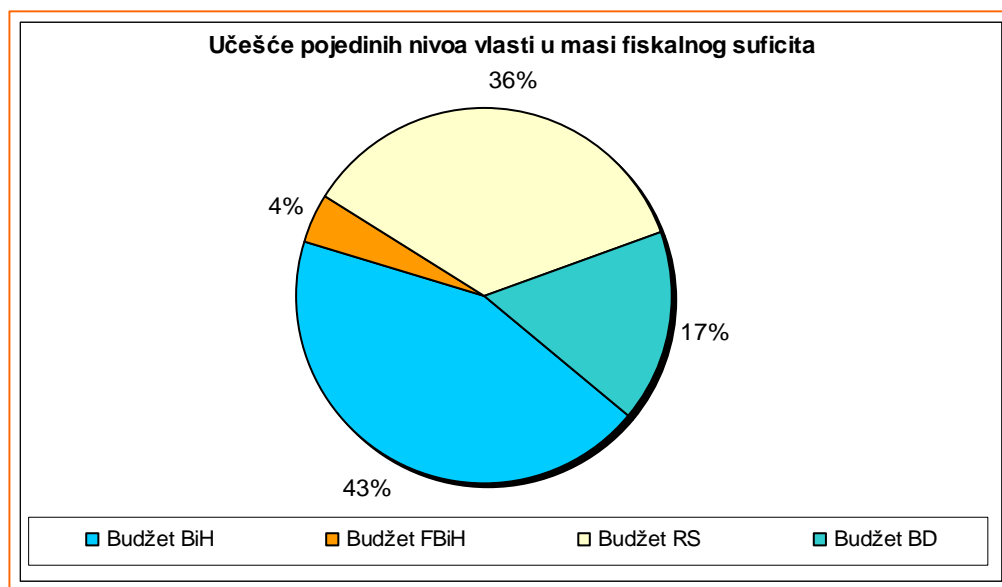
¹¹ Vidi Bilten br.25

glavne uzroke povećanja izvršenja prihoda možemo navesti povećanje općeg nivoa cijena, kako na domaćem tako i na međunarodnom tržištu, što je dovelo do povećanja osnovice za obračun fiskalnih prihoda koji uzimaju u obzir vrijednost prometovanih roba i usluga.

Uvođenjem poreza na dodanu vrijednost od 01.01.2006. godine, Uprava za indirektno oporezivanje BiH postaje nadležna za obračun, naplatu i raspodjelu svih indirektnih poreza. Svi prihodi od indirektnih poreza uplaćuju se na Jedinstveni račun, dok se raspodjela vrši tako da izdvajanja sredstava rezervi za povrate i dio za finansiranje institucija BiH predstavljaju prioritet prvog ranga koji se namiruje iz sredstava za raspodjelu. Preostali iznos doznaju se budžetima Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta nakon umanjnja za iznos obaveza potrebnih za servisiranje vanjskog duga.

Usljed prekompozicije funkcija i prenosa nadležnosti između pojedinih nivoa uprave koje su se dešavale u proteklom periodu, poređenje izvršenja budžeta između istih nivoa vlasti prethodnih godina ne bi bio adekvatan. Tek analiza konsolidovanih finansijskih izvještaja svih nivoa uprave koji su bili zahvaćeni reformskim procesima pružaju adekvatnu osnovu za daljnje analize i donošenje određenih zaključaka. To dalje znači da bi podaci o ostvarenju indirektnih poreza bili uporedivi sa prethodnim periodima moramo ih posmatrati na agregiranom nivou. Na prihode prikupljene na Jedinstvenom računu dodati su tzv. zaostaci, odnosno direktne uplate obaveza po osnovu indirektnih poreza obračunatih po propisima koji su važili do 31.12.2005. godine.

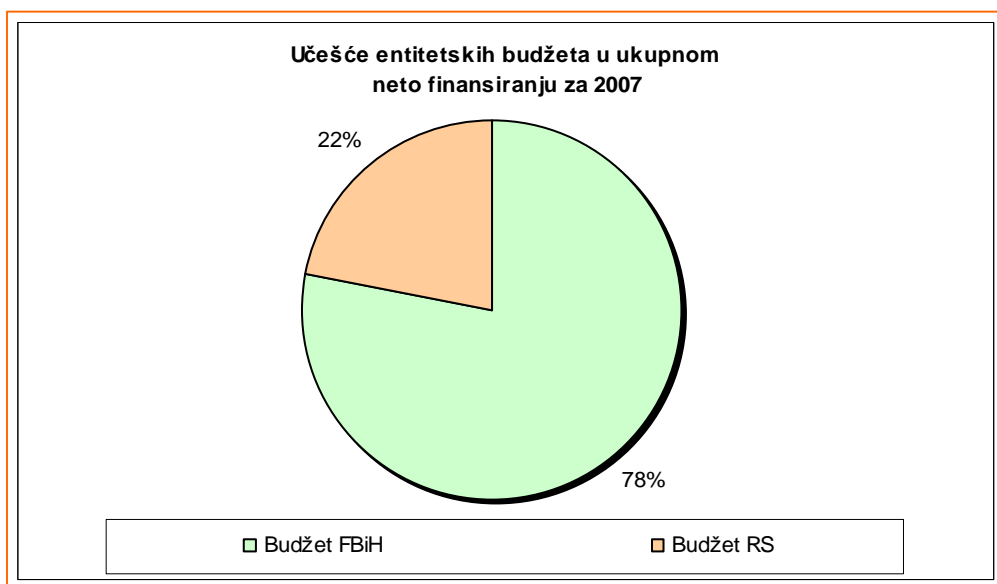
Ostvareni fiskalni suficit opao je sa 468.6 miliona KM u 2006. godini na 179.5 miliona KM u 2007. godini što iznosi 39%. Razlozi su brojni ali ovdje ćemo navesti dva osnovna: nadproporcionalno uvećani tekući rashodi, koji su rasli po stopi od 26%, kao i uvećani izdaci za nabavku stalnih sredstava, koji su rasli po stopi od 144% u odnosu na prethodnu godinu, što je dovelo do naglog smanjenja fiskalnog suficita.

Grafikon 9. Struktura fiskalnog suficita

Neto nabavka nefinansijske imovine porasla je za 144% u odnosu na prethodnu godinu i iznosila je 231 milion KM u 2007. godini dok su prethodnih godina izdaci za nabavku stalnih sredstava bili ispod 100 miliona KM. Posmatrajući ove izdatke po nivoima vlasti vidimo da su najveća izdvajanja za ovu namjenu bila iz budžeta RS (87 miliona KM), potom iz budžeta FBiH (78 miliona KM) i iz budžeta za finansiranje institucija BiH (50 miliona KM).

Posmatrajući poziciju neto finansiranje iz Tabele 3 vidimo da je došlo do smanjenja u odnosu na prethodnu godinu, dok ovdje grafički predstavljamo učešće obaveza po osnovu zaduživanja entitetskih budžeta za 2007. godinu.

Grafikon 10. Struktura neto finansiranja

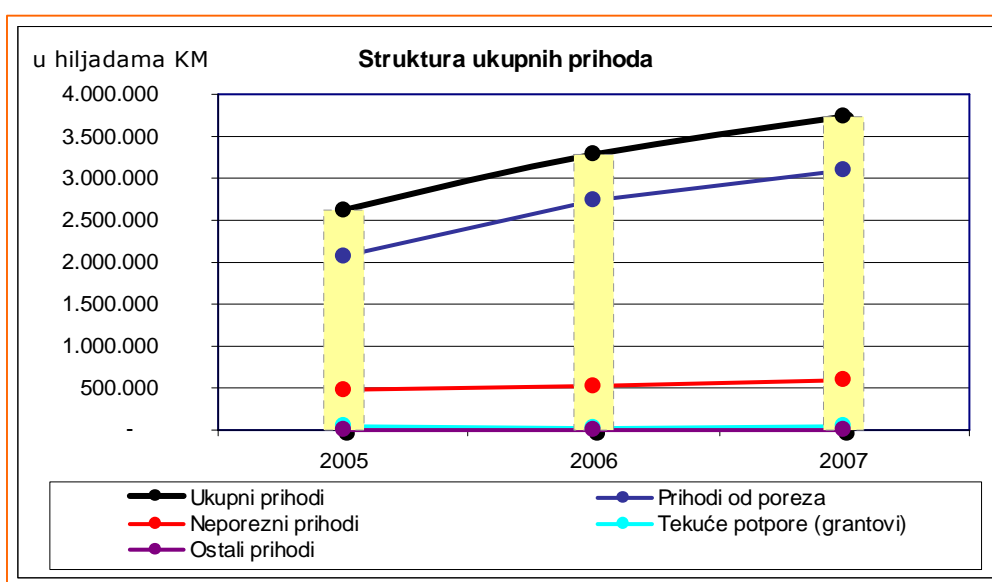
		2005	2006	2007	2005	2006	2007
		u 000 KM			struktura %		
1	Prihodi	2,610,878	3,290,273	3,736,316	100%	100%	100%
11	Prihodi od poreza	2,075,129	2,749,975	3,106,551	79.48%	83.58%	83.14%
	Porezi na dohodak i dobit	73,916	89,094	120,218	2.83%	2.71%	3.22%
	Porez na dohodak	4,645	3,831	4,508	0.18%	0.12%	0.12%
	Porez na dobit preduzeća	65,075	81,935	70,688	2.49%	2.49%	1.89%
	Porez na prihode kap. dobitaka	4,196	3,328	45,022	0.16%	0.10%	1.20%
	Doprinosi za socijalnu zaštitu (Brčko)	16,337	18,132	18,674	0.63%	0.55%	0.50%
	Porezi na plaće i radnu snagu	109,621	137,716	90,869	4.20%	4.19%	2.43%
	Porez na imovinu	23,847	22,377	17,216	0.91%	0.68%	0.46%
	Prihodi od indirektnih poreza	1,835,138	2,473,135	2,840,914	70.29%	75.17%	76.04%
	Ostali porezi	16,270	9,521	18,660	0.62%	0.29%	0.50%
12	Neporezni prihodi	483,877	518,997	586,258	18.53%	15.77%	15.69%
13	Tekuće potpore (grantovi)	51,846	20,599	42,925	1.99%	0.63%	1.15%
	Grantovi iz inostranstva	50,717	18,603	19,877	1.94%	0.57%	0.53%
	Grantovi od ostalih nivoa vlasti	1,129	1,996	23,038	0.04%	0.06%	0.62%
14	Ostali prihodi	27	703	582	0.00%	0.02%	0.02%

Tabela 4. Konsolidovani pregled prihoda budžeta Centralne vlade BiH

Analiza ostvarenih javnih prihoda centralne vlade BiH

Pojedinačno najznačajniju stavku u konsolidovanom izvještaju za Centralnu vladu BiH za 2007. godinu predstavljaju prihodi od poreza po osnovu kojih je prikupljeno 3,106.55 miliona KM što predstavlja 83.14% ukupnih prihoda. Prihodi od poreza nastavili su snažno rasti i prosječna godišnja stopa rasta u 2007. godini iznosi 12.97% (nakon stope rasta od 32.52% u 2006. godini) što približno odgovara stopi rasta ukupnih prihoda od 13.56%. S obzirom na značajnost poreznih prihoda, možemo zaključiti da predstavljaju glavni pokretač rasta javnih prihoda u zemlji. U okviru poreznih prihoda, prihodi od indirektnih poreza se ističu i po obimu i po učešću u strukturi ukupnih prihoda. Detaljnija pojašnjenja o ovoj vrsti prihoda nalaze se u sljedećem poglavlju.

Neporezni prihodi bilježe stabilan rast, a samo u 2007. godini rasli su po stopi od 12.96%. Prihodi po osnovu tekućih potpora (grantovi) takođe bilježe trend rasta u 2007. godini dok u apsolutnom iznosu nisu dostigli nivo iz 2005. godine. Ovo prvenstveno zbog toga što se smanjio dotok grantova iz inostranstva što se jasno vidi iz Tabele 4.

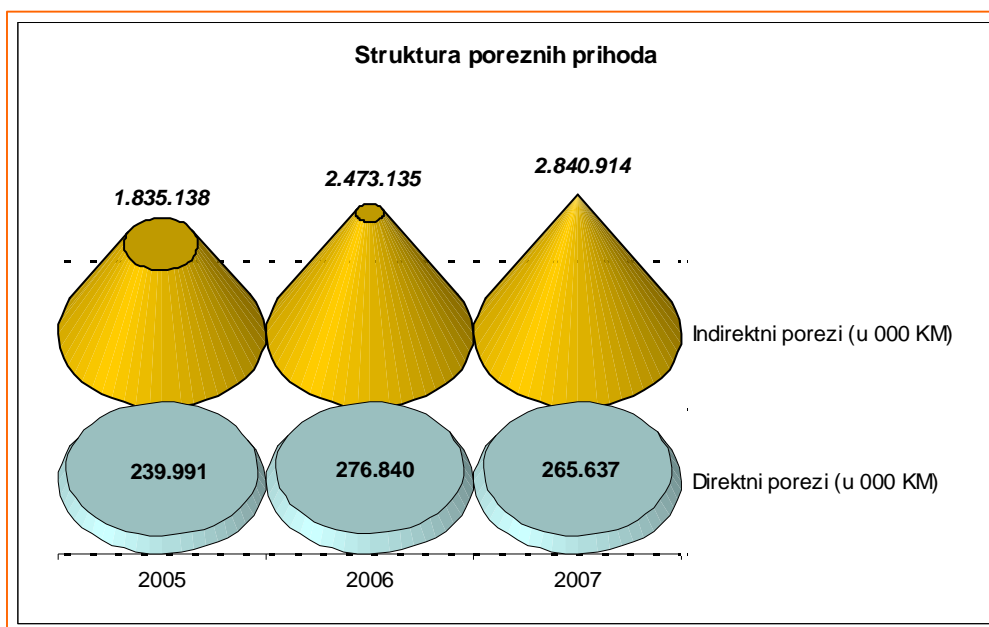
Grafikon 11. Struktura ukupnih prihoda Centralne vlade BiH za 2007. godinu

Analiza ostvarenih prihoda od poreza centralne vlade BiH

Ako se fokusiramo na porezne prihode, primjećujemo dvije različite tendencije kretanja dvije osnovne grupe poreznih prihoda: prihoda od indirektnih poreza i prihoda od direktnih poreza. Kod prihoda od indirektnih poreza možemo konstatirati kontinuiran rast koji je u 2007. godini¹² iznosio 14.87% (dok je u 2006. godini stopa rasta bila 34.77%). Takođe, primjetno je neprekidno povećanje učešća prihoda od indirektnih poreza u masi poreznih prihoda tokom posmatranog razdoblja. Iznos ukupno prikupljenih prihoda od indirektnih poreza u 2007. godini iznosio je 2,840.91 milion KM sa stopom učešća u strukturi poreznih prihoda od 91.45%, dok u 2006. godini ukupno prikupljeni prihodi po ovom osnovu su iznosili 2,473.14 miliona KM sa učešćem od 89.93%.

Za razliku od prihoda od indirektnih poreza, kod prihoda od direktnih poreza primjetna je manje-više stagnacija kretanja dok u 2007. godini dolazi do pada ovih prihoda kao i smanjenja njihovog učešća u ukupnim poreznim prihodima.

¹² Poređenja su vršena u odnosu na prethodnu godinu (*back-to-back analysis*)

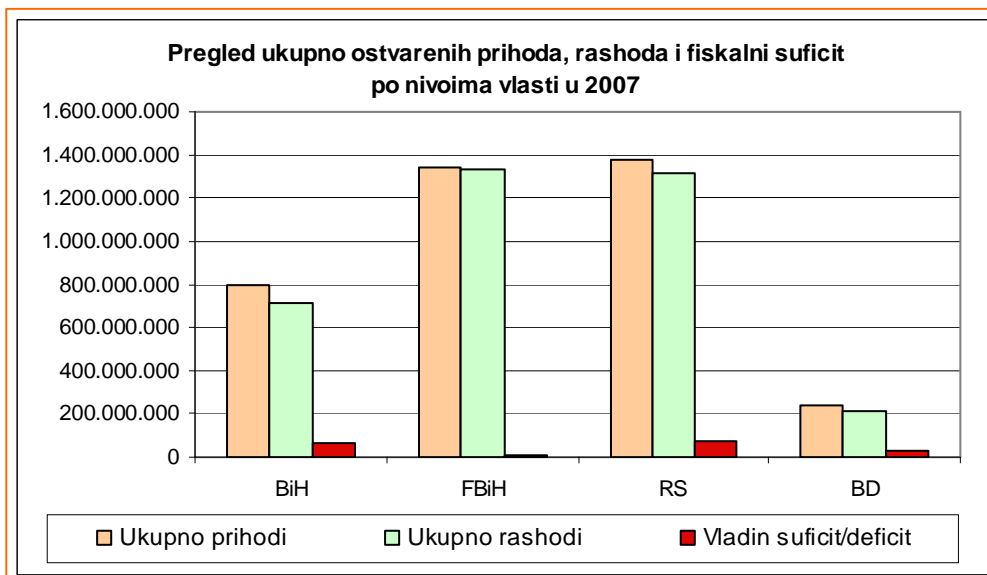

Grafikon 12. Struktura poreznih prihoda Centralne vlade BiH za 2007. godinu

	BiH	FBiH	RS	BD
	<i>u 000 KM</i>			
1	791,839	1,337,265	1,381,135	240,964
11	646,111	1,093,603	1,188,109	178,728
	0	41,316	74,735	4,167
	0	0	0	18,674
	0	0	84,535	6,334
	0	0	15,868	1,347
	<i>637,514</i>	<i>1,048,977</i>	<i>1,006,218</i>	<i>148,205</i>
	8,597	3,311	6,752	0
12	90,530	243,662	190,179	61,887
13	55,198	0	2,295	349
14	0	0	553	0
2	663,821	1,251,332	1,230,399	195,616
21	643,383	1,240,986	1,208,089	195,616
	481,773	167,700	401,212	69,644
	371,324	126,257	363,172	67,042
	110,449	41,442	38,040	2,602
	0	15,581	13,612	23
	136,905	63,744	115,565	92,039
	24,704	932,749	613,739	33,875
	0	61,212	63,961	36
22	14,784	0	24,209	0
23	0	10,346	- 2,326	0
3	50,025	78,375	87,158	15,493
4	78,035	7,558	64,005	29,855
5	0	- 148,530	- 41,589	1,797

Tabela 5. Pregled ostvarenih javnih prihoda i rashoda BiH po pojedinim nivoima vlasti Centralne vlade BiH u 2007. godini

Iz grafikona 13 vidimo strukturu ukupnih prihoda i rashoda centralne vlade BiH za 2007. godinu po nivoima vlasti. Primjećujemo da budžet Republike Srpske ima pojedinačno najveće učešće što je i razumljivo s obzirom na administrativno uređenje države Bosne i Hercegovine kao i funkcije koje se finansiraju iz ovog budžeta. Takođe, primjetan je značajan rast učešća budžeta Federacije BiH u proteklom periodu što govori o aktuelnim tendencijama u ovom entitetu u smislu funkcija koje se finansiraju iz ovog budžeta što je doživjelo svoj vrhunac u 2008. godini. Naime, prvenstveno se radi o preuzetim obavezama finansiranja po osnovu Zakona o pravima demobilisanih branitelja i članova njihovih obitelji¹³ kao i ostalim obavezama za vojne i civilne žrtve rata. Sve ovo dovelo je do potpunog finansijskog iscrpljivanja budžeta Federacije te nemogućnosti generisanja fiskalnog suficita. Ove tendencije su uzrokovale inicijativu za izmjenu i dopunu Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, koje su tokom 2008. godine usvojene¹⁴.

Grafikon 13. Struktura ukupnih prihoda, rashoda i fiskalnog suficita po nivoima vlasti

Tekuću godinu obilježava nekoliko ključnih stvari koje će zasigurno uticati na fiskalni bilans centralne vlade BiH za 2008. godinu. Tu su prije svih potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa EU, kao i pristupanje sporazumu o slobodnoj trgovini CEFTA. Ovi sporazumi, u dijelu koji je interesantan za nasu analizu, znače smanjenje opterećenja prometa robe i usluga koji bi u konačnici doveli i do smanjenja prihoda svih budžeta Bosne i Hercegovine. Uprkos tome, raspoloživi podaci govore da se pozitivan trend rasta javnih prihoda od indirektnih poreza nastavio i u 2008. godini, za sada malo iznad projekcija Odjeljenja, sa malim usporavanjem posljednjih mjeseci.

Stupanje na snagu propisa koji uređuju oblast poreza na dohodak i poreza na dobit u Federaciji BiH imat će određene implikacije na fiskalni bilans. Ali činjenica je i to da Republika Srpska, iako su pomenuti zakoni stupili na snagu od početka 2007. godine, već razmišlja o izmjenama odnosno legislative kao i o ponovnom zaživljavanju nekih starih rješenja, koje u konačnici znači postepenu harmonizaciju sa poreznom politikom Federacije u ovoj oblasti.

Takođe, uvođenje fiskalnih kasa u Republici Srpskoj je izazvalo veliku pažnju stručne javnosti. Očekuje se, prema procjenama zvaničnika Republike Srpske, da će se ovim putem dodatno suziti polje djelovanja sive ekonomije i dodatno generisati prihodi budžeta. Koliki će biti ovi efekti i kada će zaista doći do njih, ostaje da se vidi. Posmatrano s rashodovne strane, tokom 2008. godine neminovno će doći do povećanja tekućih izdataka centralne vlade BiH, prvenstveno budžeta Republike Srpske i budžeta zajedničkih institucija Bosne i Hercegovine. U

¹³ Službene novine Federacije BiH, 61/06

¹⁴ Zakon o izmjenama i dopunama zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, Službene novine FBiH, br. 43/08

prvom slučaju, pritisak na ovu kategoriju rashoda je izazvan povećanjem broja uposlenih u institucijama koje se finansiraju iz budžeta Republike Srpske, povećanjem samog broja budžetskih korisnika i stupanjem na snagu propisa od početka tekuće godine koji reguliraju plaće i ostala lična primanja državnih službenika u entitetskim institucijama (kao i izabranih i imenovanih lica). U drugom slučaju, primjena Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH¹⁵ dovest će do srazmjernog rasta izdataka koje uređuje spomenuti zakon, a time i ukupnih rashoda i izdvajanja sa jedinstvenog računa UIO kojima se oni uglavnom financiraju, budući da plaće čine veliki procenat ukupnih rashoda državnih institucija.

Rashodi na ime tekućih potpora (grantova) zaslužuju posebnu pažnju jer predominantno utiču na tekuću likvidnost, dugoročnu održivost i mogućnost uštede iskazane kroz fiskalni suficit. U Federaciji BiH ističu se transferi za finansiranje prava demobilisanih branitelja i članova njihovih obitelji, dok u Republici Srpskoj imamo slučaj sufinansiranja fondova socijalne zaštite, prvenstve Fonda penzionog osiguranja RS, kao i proces podržavljenja prethodno privatizovane državne imovine i shodno tome izmirenje u međuvremenu nastalih, a neizmirenih obaveza ovih privrednih subjekata.

Svi ovi, gore pomenuti, procesi utiču na obim i dinamiku izvršenja fiskalnih prihoda i rashoda centralne vlade BiH u 2008. godini. Domaća i međunarodna stručna javnost kontinuirano upozorava zakonodavne vlasti Bosne i Hercegovine na pažljivo razmatranje i usvajanje propisa koji podrazumijevaju njihovo finansiranje iz budžeta kako ne bi došli u poziciju tekuće nelikvidnosti, dugoročne neodrživosti i svih pratećih implikacija koje su moguće u konstelaciji takvih odnosa. Upravo zbog toga se uporno ističe potreba unaprjeđenja saradnje i razmjene informacija fiskalnih vlasti u BiH, kao i urgentna primjena Zakona o fiskalnom vijeću BiH i potpuna operacionalizacija rada ovog tijela.

Konsolidovani izvještaji

(pripremile: Mirela Kadić, pomoćnik za istraživački rad)

Tabela 6. (Konsolidovani izvještaji: BiH: entiteti, JR)

Konsolidovani izvještaj uključuje:

- prihode od indirektnih poreza koje prikuplja Uprava za indirektno oporezivanje na Jedinstveni račun,
- transfere sa Jedinstvenog računa UIO za servisiranje vanjskog duga,
- transfere sa Jedinstvenog računa UIO za finansiranje Brčko Distrikta, kantona, općina i Direkcija za puteve,
- prihode budžeta Bosne i Hercegovine sa Jedinstvenog računa UIO,
- prihode i rashode budžeta Federacije BiH i budžeta Republike Srpske.

Tabela 7. (Konsolidovani izvještaji: BiH: država, entiteti, Brčko Distrikt, kantoni)

1. Konsolidovani izvještaj uključuje:

- prihode i rashode budžeta BiH
- prihode i rashode budžeta Brčko distrikta
- prihode i rashode budžeta RS
- prihode i rashode budžeta FBiH
- prihode i rashode budžeta kantona

2. U izvještaj je uključena amortizacija vanjskog duga

3. Podaci nisu u potpunosti uporedivi sa prethodnom godinom radi izdvajanja Fonda zdravstvenog osiguranja iz Vlade Brčko distrikta kao samostalne finansijske institucije.

4. Procijenjeni su podaci Tuzlanskog kantona za V mjesec

Tabela 8, 9 i 10 (Konsolidovani izvještaji: kantoni)

Konsolidovani izvještaj uključuje:

- Prihode i rashode budžeta kantona
- Prihode i rashode budžeta pripadajućih općina

¹⁵ Službeni glasnik BiH, br. 50/08

BiH: entiteti i JR, I-VI, 2008. g.

		I	II	III	IV	V	VI	Q1	Q2	Ukupno
1	Tekući Prihodi	411,9	381,9	482,2	490,3	457,4	476,2	1276,0	1423,9	2699,9
11	Porezni prihodi	386,5	354,6	444,9	465,0	437,4	432,8	1186,0	1335,3	2521,2
111	Indirektni porezi (i sredstva sa JR)	370,2	325,0	405,8	424,6	415,1	409,4	1101,0	1249,1	2350,1
	PDV	247,3	183,8	257,3	260,5	256,9	253,7	688,5	771,1	1459,6
	PDV na uvoze	149,5	200,9	217,0	234,0	222,7	228,6	567,4	685,3	1252,7
	PDV obaveza prema PDV prijavama	128,9	100,4	94,8	100,0	102,4	109,4	324,0	311,7	635,8
	PDV prema automatskom razrezu od stane UIO	0,0	0,0	0,0	0,1		0,0	0,1	0,1	0,2
	PDV jednokratne uplate	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,6	0,2	0,8
	Ostalo	1,2	1,1	1,0	1,1	1,9	0,9	3,3	3,9	7,2
	Povrat PDV	-32,6	-118,6	-55,7	-74,6	-70,2	-85,3	-206,9	-230,1	-437,0
	Carine	40,8	58,2	62,3	66,8	61,6	60,9	161,3	189,3	350,6
	Porez na promet	0,5	1,5	0,9	0,7	1,7	0,9	3,0	3,2	6,2
	Akciza	67,8	66,6	70,0	79,0	77,8	77,7	204,3	234,5	438,8
	uvozni pr.	53,9	55,0	57,9	65,9	64,2	64,0	166,8	194,2	361,0
	u zemlji	13,9	11,6	12,1	13,1	13,5	13,6	37,5	40,2	77,8
	Putarina	12,7	14,4	14,0	16,6	16,2	15,0	41,0	47,9	88,9
	Ostalo	1,4	1,4	1,8	1,5	1,6	1,7	4,7	4,8	9,4
	Ostali povrati	-0,4	-0,9	-0,6	-0,7	-0,6	-0,3	-1,8	-1,6	-3,5
112	Direktni porezi	16,3	29,6	39,1	40,4	22,3	23,3	85,0	86,1	171,1
	Porezi na dohodak i dobit	8,0	18,8	26,6	27,4	11,0	10,1	53,4	48,5	101,9
	Ostali poreski prihodi	8,3	10,8	12,5	13,1	11,3	13,3	31,6	37,7	69,2
12	Neporezni prihodi	24,3	27,1	37,1	24,5	19,8	42,1	88,5	86,5	175,0
13	Ostali prihodi			0,1		0,1	0,2	0,1	0,3	0,3
14	Donacije/grantovi	0,2	0,0	0,0	0,5	0,0	0,2	0,2	0,7	0,9
15	Transferi viših nivoa	0,9	0,1	0,1	0,2	0,1	0,9	1,2	1,2	2,4
2	Tekući Rashodi	305,0	400,2	427,7	490,2	447,9	514,1	1133,0	1452,2	2585,2
21	Tekući izdaci	48,5	68,7	85,7	80,4	77,2	99,0	202,9	256,6	459,4
211	Plaće i naknade	45,2	61,0	68,5	67,1	65,9	86,4	174,6	219,4	394,0
212	Izdaci za materijal i usluge	3,3	7,7	17,2	13,2	11,3	12,6	28,3	37,2	65,5
22	Grantovi/Socijalni transferi/Subvencije	13,7	53,5	64,6	79,5	68,5	95,9	131,9	243,9	375,8
	Transferi domaćinstvima	10,7	48,5	43,4	56,1	50,3	67,2	102,7	173,6	276,3
	Tranferi organizacijama/institucijama	0,3	1,2	5,9	5,1	8,9	6,1	7,4	20,1	27,5
	Subvencije	2,7	3,8	15,2	18,3	9,3	22,6	21,8	50,2	72,0
23	Plaćanje kamate	0,6	10,1	13,6	5,4	16,2	19,8	24,3	41,5	65,7
24	Ostali izdaci/potrošnja/transfери	1,9	44,4	25,5	32,1	36,7	37,3	71,8	106,1	177,9
25	Transferi sa JR	224,3	205,4	219,8	248,2	226,9	239,7	649,5	714,9	1364,4
	od čega: Budžet BiH	51,6	51,6	61,5	57,6	52,3	54,9	164,8	164,8	329,7
	od čega: FBiH / kantoni, opštine, Direkcija za ceste	130,8	121,1	117,7	144,6	135,4	141,6	369,6	421,5	791,1
	od čega: RS / gradovi, opštine, JP "Putevi RS"	30,7	22,7	28,4	33,1	26,5	30,4	81,8	89,9	171,7
	od čega: Brčko	11,2	10,0	12,1	13,1	12,7	12,8	33,3	38,6	71,9
27	Transferi kantonima, opstinama i gradovima	17,2	18,1	18,7	40,2	23,0	25,4	54,0	88,5	142,6
28	Neto pozajmljivanje*	-1,3		-0,1	4,4	-0,7	-3,0	-1,4	0,7	-0,7
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	4,7	4,7	8,4	13,3	6,5	19,3	17,8	39,2	57,0
4	Vladin suficit (+)/ deficit(-) (1-2-3)	102,2	-23,0	46,1	-13,3	3,0	-57,2	125,2	-67,5	57,7
5	Neto finansiranje**	-0,57	-1,4	-35,2	-9,0	-5,6	-8,2	-37,2	-22,8	-60,0

Tabela 6.

BiH: država, entiteti, Brčko Distrikt, kantoni I-V, 2008 g.

		I	II	III	IV	V	Q1	Q2	Ukupno
1	Prihodi (11+12+13+14)	423.907.208	419.784.845	483.068.613	556.052.141	468.257.540	1.326.760.666	1.024.309.681	2.351.070.346
11	Prihodi od poreza	365.884.873	361.235.083	419.722.044	440.244.102	416.866.801	1.146.841.999	857.110.903	2.003.952.902
	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	18.111.809	24.534.333	35.964.793	33.784.658	16.942.525	78.610.934	50.727.183	129.338.117
	Porezi na plaće i radnu snagu	20.074.584	28.816.874	25.692.452	32.049.227	27.666.912	74.583.910	59.716.139	134.300.049
	Porez na imovinu	2.214.127	2.371.659	1.696.239	1.745.895	1.540.358	6.282.024	3.286.254	9.568.278
	Prihodi od indirektnih poreza*	324.480.548	303.963.832	351.223.953	371.126.040	367.071.633	979.668.334	738.197.673	1.717.866.007
	Ostali porezi	1.003.805	1.548.385	5.144.607	1.538.282	3.645.373	7.696.797	5.183.654	12.880.451
12	Neporezni prihodi	56.389.160	56.103.965	61.220.330	54.319.749	41.839.545	173.713.455	96.159.293	269.872.748
13	Tekuće potpore (Grantovi)	1.513.148	2.389.365	2.060.368	61.486.462	9.491.686	5.962.881	70.978.147	76.941.028
14	Ostali prihodi	120.027	56.432	65.872	1.828	59.509	242.331	61.337	303.668
2	Rashodi (21+22+23)	316.069.687	365.838.658	372.739.333	464.218.454	437.559.660	1.054.647.678	901.778.114	1.956.425.792
21	Tekući izdaci	315.663.677	363.339.245	369.619.421	455.405.173	434.260.053	1.048.622.343	889.665.226	1.938.287.570
	Plaće i naknade	173.384.001	176.831.289	177.108.249	192.306.714	190.971.870	527.323.539	383.278.584	910.602.123
	od čega: Bruto plaće	148.023.904	150.109.364	150.336.024	160.421.313	159.989.620	448.469.291	320.410.932	768.880.224
	od čega: Naknade	25.360.098	26.721.925	26.772.225	31.885.401	30.982.251	78.854.248	62.867.652	141.721.900
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	8.231.021	8.469.281	8.339.164	9.448.301	9.533.401	25.039.465	18.981.702	44.021.167
	Izdaci za materijal i usluge	26.331.686	35.358.117	44.612.437	43.158.361	40.031.823	106.302.240	83.190.185	189.492.424
	Grantovi	103.187.783	128.793.738	133.192.342	204.691.714	177.314.487	365.173.863	382.006.200	747.180.064
	Izdaci za kamate i ostale naknade	4.529.186	13.886.820	6.367.230	5.800.083	16.408.472	24.783.236	22.208.555	46.991.791
22	Ostali rashodi	2.064.457	2.196.423	2.900.735	4.780.059	4.064.912	7.161.614	8.844.971	16.006.585
23	Neto pozajmljivanje*	-1.658.447	302.990	219.176	4.033.222	-765.305	-1.136.280	3.267.917	2.131.637
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	9.660.446	7.610.028	10.375.184	20.352.056	18.210.327	27.645.658	38.562.383	66.208.040
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	98.177.075	46.336.159	99.954.096	71.481.630	12.487.553	244.467.330	83.969.184	328.436.514
5	Neto finansiranje**	-11.358.160	-13.075.109	-12.188.258	-8.667.075	-5.753.114	-36.621.527	-14.420.189	-51.041.717

Tabela 7

Posavski kanton, I-VI, 2008. g.

		I	II	III	IV	V	VI	Q1	Q2	I-VI 2008	I-VI 2007
1	Prihodi (11+12+13+14)	3.490.063	3.029.419	3.170.705	3.190.802	4.655.629	3.414.978	9.690.187	11.261.409	20.951.596	18.835.706
11	Prihodi od poreza	2.599.548	2.249.073	2.760.559	2.719.794	2.678.273	2.826.659	7.609.180	8.224.726	15.833.906	15.109.702
	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	117.870	145.482	103.275	38.614	46.127	22.584	366.627	107.324	473.952	499.678
	Porezi na plaće i radnu snagu	223.105	266.557	239.037	266.437	256.950	261.103	728.699	784.491	1.513.190	1.231.115
	Porez na imovinu	43.961	37.479	68.256	20.487	37.242	54.317	149.696	112.046	261.742	225.159
	Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31,12,2005)	54.757	31.903	34.642	28.218	29.133	38.147	121.302	95.498	216.801	280.417
	Prihodi od indirektnih poreza	2.126.256	1.729.663	2.275.991	2.340.381	2.267.159	2.382.851	6.131.910	6.990.391	13.122.301	12.711.948
	Ostali porezi	33.598	37.989	39.358	25.656	41.662	67.657	110.945	134.975	245.920	161.385
12	Neporezni prihodi	705.316	722.914	345.643	424.611	385.627	413.742	1.773.874	1.223.980	2.997.853	2.617.004
13	Grantovi	95.722	1.000	60.143	44.569	1.590.770	173.619	156.865	1.808.958	1.965.823	1.079.000
14	Ostali prihodi	89.476	56.432	4.360	1.828	959	958	150.268	3.745	154.013	30.000
2	Rashodi (21+22)	2.387.649	2.547.327	3.270.755	3.181.784	3.468.213	3.952.333	8.205.732	10.602.330	18.808.061	14.925.215
21	Tekući izdaci	2.387.649	2.549.327	3.268.904	3.181.784	3.468.213	3.952.333	8.205.881	10.602.330	18.808.210	14.922.915
	Plaće i naknade	1.505.556	1.541.399	1.507.173	1.515.393	1.659.704	1.926.055	4.554.128	5.101.151	9.655.279	8.614.814
	od čega: Bruto plaće	1.155.221	1.194.786	1.179.583	1.106.774	1.337.547	1.206.031	3.529.591	3.650.352	7.179.943	6.417.249
	od čega: Naknade	350.334	346.613	327.590	408.618	322.157	720.024	1.024.537	1.450.799	2.475.336	2.197.565
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	139.408	141.599	140.170	139.221	163.146	145.619	421.176	447.987	869.163	809.144
	Izdaci za materijal i usluge	860.478	561.176	816.101	718.050	554.827	589.050	2.237.756	1.861.928	4.099.684	2.468.726
	Grantovi	-134.739	303.452	804.122	807.337	1.088.809	1.291.608	972.836	3.187.755	4.160.591	3.030.231
	Izdaci za kamate i ostale naknade	16.947	1.701	1.337	1.782	1.727	0	19.985	3.509	23.494	0
	Doznake nižim potrošačkim jedinicama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Neto pozajmljivanje*	0	-2.000	1.851	0	0	0	-149	0	-149	2.300
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	677	216.414	97.679	2.859	534.061	95.221	314.770	632.140	946.910	278.676
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	1.101.737	265.678	-197.729	6.160	653.354	-632.575	1.169.685	26.939	1.196.624	3.631.815
5	Neto finansiranje**	0	0	-3.943	-3.943	-3.973	0	-3.943	-7.916	-11.859	0

Tabela 8

Unsko-sanski kanton, I-V, 2008. g.

	I	II	III	IV	V	Q1	Q2	I-V 2008	I-V 2007
1 Prihodi (11+12+13+14)	20.067.566	17.881.682	20.574.663	22.341.100	21.664.612	58.523.911	44.005.712	102.529.623	88.167.154
11 Prihodi od poreza	16.461.802	13.947.626	16.658.883	17.570.808	16.464.022	47.068.311	34.034.830	81.103.141	72.233.923
Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	562.084	548.285	385.650	582.678	426.431	1.496.019	1.009.109	2.505.127	2.403.910
Porezi na plaće i radnu snagu	1.231.875	1.361.470	1.351.203	1.663.042	1.298.788	3.944.548	2.961.830	6.906.378	5.965.704
Porez na imovinu	536.647	680.350	561.504	505.949	421.649	1.778.501	927.598	2.706.099	1.631.736
Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31,12,2005)	791.858	596.587	307.919	263.636	87.584	1.696.364	351.220	2.047.585	2.293.857
Prihodi od indirektnih poreza	13.273.018	10.679.276	13.978.449	14.471.651	14.152.952	37.930.742	28.624.603	66.555.345	59.676.202
Ostali porezi	66.321	81.658	74.157	83.852	76.618	222.136	160.470	382.606	262.514
12 Neporezni prihodi	3.596.764	3.873.251	3.379.649	4.165.886	4.893.470	10.849.664	9.059.357	19.909.021	14.341.549
13 Grantovi	9.000	60.805	536.131	604.405	307.120	605.936	911.525	1.517.461	1.587.482
14 Ostali prihodi	0	0	0	0	0	0	0	0	4.200
2 Rashodi (21+22)	13.680.705	15.298.820	17.200.582	19.105.473	16.971.187	46.180.107	36.076.659	82.256.766	66.116.058
21 Tekući izdaci	13.680.705	15.310.710	17.188.039	19.105.473	16.971.187	46.179.454	36.076.659	82.256.113	66.191.133
Plaće i naknade	8.685.481	8.978.123	9.467.693	9.784.173	9.751.742	27.131.297	19.535.915	46.667.212	40.562.751
od čega: Bruto plaće	7.162.158	7.442.346	7.664.285	7.580.606	7.978.900	22.268.790	15.559.506	37.828.296	33.594.472
od čega: Naknade	1.523.322	1.535.777	1.803.408	2.203.567	1.772.842	4.862.507	3.976.409	8.838.916	6.968.279
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	873.842	889.296	921.802	924.907	971.730	2.684.939	1.896.637	4.581.577	4.043.952
Izdaci za materijal i usluge	1.266.870	1.227.447	1.765.420	2.601.604	2.263.187	4.259.736	4.864.791	9.124.527	8.156.236
Grantovi	1.070.717	2.597.507	2.423.523	3.769.704	1.887.374	6.091.747	5.657.078	11.748.824	12.485.613
Izdaci za kamate i ostale naknade	89.914	126.406	82.656	83.268	104.125	298.977	187.392	486.369	423.689
Doznake nižim potrošackim jedinicama	1.693.881	1.491.932	2.526.945	1.941.817	1.993.029	5.712.757	3.934.846	9.647.604	518.892
22 Neto pozajmljivanje*	0	-11.890	12.543	0	0	653	0	653	-75.075
3 Neto nabavka nefinansijskih sredstava	760.113	507.648	1.161.961	2.194.712	2.465.069	2.429.722	4.659.781	7.089.504	2.455.187
4 Vladin suficit/deficit (1-2-3)	5.626.748	2.075.214	2.212.119	1.040.915	2.228.357	9.914.082	3.269.271	13.183.353	19.595.909
5 Neto finansiranje**	-1.673	-1.673	-38.782	-8.126	-8.107	-42.128	-16.233	-58.361	-78.834

Tabela 9

Zeničko-dobojski kanton, I-V, 2008. g.

		I	II	III	IV	V	Q1	Q2	I-V 2008	I-V 2007
1	Prihodi (11+12+13+14)	26.143.515	22.896.092	29.219.389	29.209.470	26.792.618	78.258.996	56.002.088	134.261.084	115.741.751
11	Prihodi od poreza	21.512.382	18.897.029	22.728.500	24.118.134	22.573.410	63.137.912	46.691.544	109.829.456	97.354.103
	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	871.479	1.016.850	681.301	577.984	492.492	2.569.631	1.070.475	3.640.106	3.528.511
	Porezi na plaće i radnu snagu	2.256.458	2.563.199	2.683.028	3.259.430	2.779.649	7.502.685	6.039.079	13.541.763	10.728.588
	Porez na imovinu	753.467	719.532	689.325	1.069.152	1.084.739	2.162.324	2.153.891	4.316.215	3.493.520
	Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31,12,2005)	842.581	847.925	621.749	625.898	216.675	2.312.255	842.573	3.154.828	4.436.718
	Prihodi od indirektnih poreza	16.672.915	13.659.335	17.960.931	18.485.182	17.904.729	48.293.181	36.389.910	84.683.091	74.832.210
	Ostali porezi	115.482	90.189	92.166	100.489	95.127	297.837	195.616	493.452	334.556
12	Neporezni prihodi	3.424.454	3.753.128	5.920.906	4.719.035	3.760.620	13.098.488	8.479.655	21.578.143	18.206.291
13	Grantovi	1.084.642	207.892	569.983	372.301	458.587	1.862.517	830.888	2.693.405	159.285
14	Ostali prihodi	122.037	38.043	0	0	0	160.080	0	160.080	22.072
2	Rashodi (21+22)	19.731.941	24.164.071	26.052.657	24.949.402	27.601.885	69.948.670	52.551.287	122.499.957	93.608.216
21	Tekući izdaci	19.731.941	24.164.071	26.052.657	24.949.402	27.596.185	69.948.670	52.545.587	122.494.257	93.608.216
	Plaće i naknade	11.219.867	13.009.127	12.888.084	12.909.086	15.097.160	37.117.078	28.006.246	65.123.324	51.288.991
	od čega: Bruto plaće	9.352.033	10.314.319	10.297.254	10.357.883	10.424.438	29.963.606	20.782.320	50.745.926	42.952.099
	od čega: Naknade	1.867.834	2.694.809	2.590.829	2.551.203	4.672.723	7.153.472	7.223.926	14.377.398	8.336.892
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	1.122.497	1.226.058	1.222.158	1.223.114	1.241.802	3.570.713	2.464.917	6.035.629	5.079.084
	Izdaci za materijal i usluge	3.907.037	4.390.395	4.508.860	4.269.053	3.388.543	12.806.292	7.657.596	20.463.887	17.706.379
	Grantovi	3.363.862	5.336.356	7.106.332	6.290.183	7.682.633	15.806.550	13.972.816	29.779.366	17.891.502
	Izdaci za kamate i ostale naknade	88.574	3.533	13.171	6.634	61	105.277	6.695	111.972	92.812
	Doznake nižim potrošačkim jedinicama	30.106	198.602	314.054	251.331	185.986	542.761	437.317	980.078	1.549.448
22	Neto pozajmljivanje*	0	0	0	0	5.700	0	5.700	5.700	0
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	1.014.328	1.312.966	2.753.200	2.734.031	2.685.827	5.080.494	5.419.857	10.500.352	5.513.464
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	5.397.246	-2.580.946	413.532	1.526.037	-3.495.094	3.229.832	-1.969.056	1.260.776	16.620.071
5	Neto finansiranje**	-154.055	-2.500	-27.496	-14.998	-2.500	-184.051	-17.498	-201.548	-86.902

Tabela 10